

Tjänsteställe, handläggare
Ärende- och utredningsenheten, HS, Eva Åkesson Enelo

Datum
2022-04-05

Beteckning
Dnr: 20RS13554

Uppföljning gällande beslut om rekommendation assisterad befruktning

Bakgrund

Region Örebro län erbjuder offentligt finansierad assisterad befruktning i enlighet med Sveriges kommuner och regioners (SKR) rekommendationer. Rekommendationen kring assisterad befruktning togs fram år 2014 och justerades år 2016 då lagen om ensamståendes rätt till assisterad befruktning trädde i kraft. Syftet med rekommendationen är att åstadkomma en kunskapsbaserad och jämlik vård, genom enhetlighet i regionernas erbjudande till de patienter som genomgår behandling inom det offentliga åtagandet för assisterad befruktning.

Sjukvårdsdelegationen vid Sveriges kommuner och regioner (SKR) beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2020 att rekommendera regionerna att tillämpa rekommendationen om enhetlighet i regionernas erbjudande av offentligt finansierad assisterad befruktning.

Rekommendationen om assisterad befruktning har varit att en nedre åldersgräns vid 25 år bör gälla, vilket överensstämmer med åldersgränsen i adoptionsreglerna där huvudregeln varit att en person måste ha fyllt 25 år för att få adoptera. I september 2018 trädde dock nya adoptionsregler i kraft, där skrivningen om ålder har ändrats och nu istället ska ses som "omständigheter". Rekommendationen om assisterad befruktning har utifrån detta reviderats, men att en nedre åldersgräns om att 25 år fortsatt bör gälla och att undantag kan göras från 18 års ålder om det finns medicinska skäl för detta. Professionens bedömning kring detta tar hänsyn till att assisterad befruktning är förenat med omfattande utredningar och höga kostnader.

I revideringen av rekommendationen är hänvisningarna till hälso- och sjukvårdslagen uppdaterade till aktuell hälso- och sjukvårdslag som trädde i kraft 1 april 2017. I rekommendationen har också begreppet landsting ersatts med region. En del som blivit inaktuell från regionstyrelsens beslut (RS §165/2016) om rekommendation om assisterad befruktning från 2016 gäller skrivningen "Donation av såväl ägg- som spermier i samma behandling är inte tillåten". Efter en lagändring i lag (2006:351) om genetisk integritet m.m som trädde i kraft 2019 är det nu tillåtet att utföra assisterad befruktning med ett donerat embryo eller donerade ägg och donerade spermier i samma behandling.

I samband med revideringen kunde det konstateras att Regionen redan arbetade i enlighet med rekommendationerna. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 21 februari 2021 att anta SKR:s sjukvårdsdelegations reviderade rekommendationer från

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 10 00
Organisationsnummer: 232100-0164

december 2020 om enhetlighet i regionernas erbjudande av offentlig finansierad assisterad befruktning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade samtidigt att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att genomföra en uppföljning kring följsamheten till rekommendationen och eventuella avsteg från den nedre åldersgränsen om 25 år för assisterad befruktning. Med anledning av det beslutet har nu en uppföljning genomförts inom tidsperioden 21 februari 2021 till 1 mars 2022.

Uppföljning

Inom verksamhetsområde obstetrik och gynekologi finns Reproduktionsmedicinskt centrum (RMC), som är en enhet specialiserad på utredning och behandling av ofrivillig barnlöshet. Här genomförs utredningar om ofrivillig barnlöshet samt assisterad befruktning i form av IVF och ICSI (provrörsbefruktning), uttagning av spermier från testikel/bitestikel, insemination, ägglossningsstimulering, behandling med donerade ägg eller spermier, samt frysning av obefruktade ägg, embryon eller spermier i fertilitetsbevarande syfte, vid till exempel cancerbehandling. Assisterad befruktning omfattar all hantering av könsceller utanför kroppen. Tidsperioden som uppföljningen avser är den 1 mars 2021 till den 1 mars 2022.

Antal ärenden assisterad befruktning

Under den aktuella tidsperioden genomfördes 771 ärenden avseende assisterad befruktning inom RMC, uppdelat på olika metoder, se tabell nedan.

Antal	Metod
385	OPU (äggplock)
244	FET (återföring av frysförvarade embryon)
133	AID (inseminationer med donerade spermier)
9	AIH (insemination med partners spermier)

Antal avvikelser

Under perioden skedde en (1) avvikelse från rekommendationen gällande den nedre åldersgränsen om 25 år, vilket var på grund av medicinsk indikation. Enligt rekommendationen kan undantag göras från 18 års ålder, om medicinska skäl finns. Utifrån tidigare erfarenheter menar RMC att det generellt rör sig om 1-2 fall som resulterar i beslut om avvikelse per år.

Slutsats

Följsamheten till rekommendationen är god. Eftersom Region Örebro län redan arbetade enligt rekommendationen medförde beslutet ingen ändring i arbetssätt.